

Kanadai Magyar Ujság
Kanada és az angol birodalom legterjedtebb és legolvasottabb magyar lapja.
Mégis az angol birodalom legterjedtebb és legolvasottabb magyar lapja.
Előfizetés ára évi \$3.00
Kalkulált irattartás \$1.60
Szerkesztőség, kiadósok és nyomda:
Winnipeg, Man.
296 1/2 Main Street

Canadian Hungarian News
Canadian Magyar Ujság
is the leading Hungarian Newspaper with the largest circulation in the British Empire.
Issued every Saturday
Subscription Price
In Canada \$3.00
to foreign countries \$3.60
Office and printing plant
296 1/2 Main Street
Winnipeg, Man.

Kanadai Magyar Ujság

Főszerkesztő: HORDÓSY IVÁN Editor

VOL V. EVFOLYAM

WINNIPEG, MAN., 1928. SZOMBAT MÁRCIUS 24.

NO. 13. SZAM.

KOSSUTH SZOBRA ÁLL A HUDSON PARTJÁN

TÁVIRATAINK A NAGYSZABASU UNNEPSEG LEFOLYASAROL

NEW YORK, március 19 — Gyönyörű tavaszi napsütésben, március idusának igazi szellemében őríasi, lelkes közönség előtt csütörtökön délután leplezték le Kossuth Lajosnak szobrát, Horvay János szobrászművész alkotását, New Yorkban a Riverside Drive-on, a 112-ik és 113-ik utcák között.

A szobor körül több, mint 500 Magyarországból érkezett zarándok és több, mint 5000-ra menő őríasi közönség gyűlt egybe.

A szobor leplezését díszmenet előzte meg, amely a 69-ik utcától méltóságs magatartásban vonult a 113-ik utcáig.

A téren, ahol Kossuth szobra áll, emelvény volt a hivatalos szónokok számára. A zarándokok közül a legtöbben, valamint a hivatalos szónokok, mind pompás díszmagyarban voltak.

Az ünnepséget James J. Walker, newyorki polgármester megérkezéssel vette kezdetét. Walker, háromnegyed háromkor érkezett meg.

A megnyitó beszédét Dr. Jósika-Herczeg Imre tartotta. Utána a Kossuth-szobor bizottság nevében Cukor Mór emelkedett szólarára. Majd Özevgy Berkó D. Gézáné beszédében nagy elismeréssel és mély háttával adózott annak a sok ezer amerikai magyarnak, akiknek anyagi hozzájárulása lehetővé tette azt, hogy ezt a gyönyörű szobrot felállítsák a New York városának ajándékba adják.

LELEPLEZIK A SZOBROT

Miután Özevgy Berkó D. Gézáné leplezte a szobrot a newyorki állami hadsereg 104-ik mezeli tüzérezredének különítménye 22 díszlovast adott le, mint New York államnak üdvözlését.

Ezután James J. Walker New York városának polgármestere lépett a szónoki emelvényre és gyönyörű, mélyen átértett beszédében nagy elismeréssel adózott az Amerikában élő magyaroknak, akik épen olyan jó polgárok ennek az országnak, mint azok, akik itt születtek.

Gróf Széchenyi László, Magyarország washingtoni követe megköszönte New York polgármesterének azt a szíves fogadtatást, amelyben a magyarországi küldöttséget részesítette. Utána két koszorút helyezett el a szobor talapzatán, egyet Horthy Miklós, Magyarország kormányzójának nevében és a másodikat a magyar kormány megbízásából.

A követ beszéde után Kemény György erre az alkalomra írt versét az a valta el. Ezután Dr. John H. Finley, a New York Times segédszerkesztője tartott rövid, de nagyhátú beszédet.

Owen oklahomai szövetségi szenátor, szintén rövid beszédében emlékezett meg elévülhetetlen érdemeiről és kijelentette, boldognak érzi magát, hogy ezen ragyszerű ünnepségen megjelenhetett.

Báró Perényi Zsigmond, a Magyarországból érkezett zarándokok feje nagy, megható, gyönyörű beszédében foglalkozott az 1848-as felszabadító forradalommal és Kossuth szerepével. Perényi után Philipp Marshal Brown profezor a princetoni egyetem amerikaszerze híres tanára emelkedett szólarára. Dr. Sipőcz Jenő Budapest székes főváros polgármestere üdvözölte az egybegyűlteket, különösen New York városának hivatalos képviselőit.

BEFEJEZŐ BESZÉDEK

Józan Miklós, unitárius püspök rövid beszédében foglalkozott Kossuthal, aki a legigazabb emberi eszméért harcolt. Utolsó szónok Dezső János a bridgeporti betegségegyező szövetség elnöke volt. Dezső az amerikai magyar ság nevében helyezte el a szobor talapzatára koszoruját.

A gyönyörű ünnepség után este 8 órakor a Hotel Comodore nagy ebédlő termében 2000 terítékes bankett volt.

...
A newyorki Kossuth-hét első nagy bevezető eseménye kedden este játszódott le. A White Star Line „Olympic” gőzösre közel ötszáz zarándokkal a fedélzetén befutott New Yorkba.

A Macom, a délutáni órákban indult ki a Battery Place A. rakpartjáról a Quarantine felé. George F. Mandel, a polgármesteri fogadóbizottság pénztárnoka vette a hivatalos biznisségi Tüszölt bandákat vittek a kishajón, amelyet amerikai és magyar zászlókkal díszítették. Ötven főnyi magyar delegáció volt a fedélzetén. Dr. Jósika-Herczeg Imre, a fogadóbizottság elnöke vette est a delegációt. Ott volt gróf Széchenyi László, washingtoni magyar követe és Ghiba György newyorki magyar főkövete.

A tüszöltbandák az amerikai és a magyar zászlókkal díszítették, amikor megérkeztek az „Olympic” alá. A magyar delegátusok nagy tömege a hajókorlátánál várta a hajót. Kalapokat lengettek, zászlókat lobogtattak és a lélekessé válásig viszályt üdvözölték a kishajót.

A Macomról szűkebb bizottság szállt fel az Olympira, üdvözölte a vendégeket és velük együtt jött be a rakpartra, ahol a hajóról való leszállás után leváltak az első formális fogadtatásra. Dr. Jósika-Herczeg Imre üdvözölte a magyar vendégeket és azok vezetőjét, báró Perényi Zsigmondot. Báró Perényi meghatott szavakkal válaszolt és röviden méltatta azt a historialis jelentőségű eseményt, amelyet ennek a nagy magyar delegációnak Amerika földjére, Kossuth ünnepelésére való kiérkezése jelent.

NEW YORK, március 19. — A newyorki Kossuth szobor leplezésére ki küldött magyarországi ötszázhusz tagu bizottsága március 14-én délelben ünnepélyes látogatást tett a városban.

A delegáció autóbusszon érkezett a városba. Az autóbusszon előtt motorbiciklira díszruhás rendőrök haladtak. A menet mindentelő amerikai haladt a nagyforgalmú newyorki utcákon, őríasi feltűnést keltett.

A delegáció az amerikai és magyar zászlókkal gyönyörűen felszített tanácsteremben foglalt helyet.

A delegáció, amelynek élén Dr. Sipőcz Jenő, Budapest polgármestere és báró Perényi Zsigmond áll, Mr. Woodin, a newyorki polgármester bizottságának tagja kalauzolja.

Mr. Woodin rövid, tartalmas beszédeben mutatta be a hatalmas magyar

delegációt Walker polgármesternek. Beszédét két magyar szóval fejezte be: „Isten hozott!”

Utána Walker polgármester emelkedett szólarára.

Ő viszont az „Isten hozott”-tal kezdte a beszédét, amelyet a szokott kedves, közvetlen modorában tartott meg.

New York polgármestere biztosította az előkelő magyar delegációt New York népének vendégszeretetéről, biztositotta arról a megkülönböztetett tiszteletéről, amelyben a küldöttséget New York városa részesíti.

Majd áttért Kossuth Lajos elévülhetetlen érdemeire a miután hosszabban vázolta Kossuth nagy politikai teljesítményét, rátért magára a látogatásra.

— Soha még, — mondotta Walker — ilyen értékes és fontos missziót teljesítő küldöttség nem tett látogatást sem New Yorkban, sem a newyorki városban. New York városának kapuit kitarjuk a vendégek előtt és kitarjuk mindenki előtt, akik olyan jelszóval a zászlójukon jönnek ebbe a metropolisba, mint a magyarok.

Befejezésül a polgármester, az őszinte lelkesedés hangján ezt mondta: — „Boldog vagyok, hogy kijelenthetem az előkelő látogatók előtt, hogy az Egyesült Államokban nincsen kitűnőbb polgári elem, mint a magyarok. Walker beszédét őríasi taps követte.

Báró Perényi Zsigmond megható melegséggel és ékes szóval köszöntte meg Walkernek a szíves fogadtatást és a megtiszteltetést, amelyben az Egyesült Államok legnagyobb városa a magyar nemzetet részesítette.

Utána Dr. Sipőcz Jenő emelkedett szólarára. Sipőcz mélyen átértett, gyönyörűen megkomponált beszédében fordult Walkerhez és New Yorkhoz, hangsúlyozta, hogy Budapest nevében és megbízásából beszél — egy széttagolt ország fővárosának nevében.

— A csónka ország nevében üdvözöljük Önöket, — mondta — üdvözöljük Önöket, mint igaz jóbarátainkat, üdvözöljük Önöket tisztelettel és szeretettel.

A látogatás emlékére Sipőcz Jenő a beszéd után egy bronzszobrot nyújtott át Walkernek, amely egy magyar harcos ábrázol a amely Kisfaludi Strobl Zsigmond szobrászművész gyönyörű alkotása.

Budapest polgármesterének beszéde után a zenekar a magyar himnuszot játszotta, amely után Cukor Mór mondott nagyhátú beszédet a Kossuth bizottság nevében. Beszédében bemutatta Özevgy Berkó D. Gézánét.

Walker polgármestert a váratlan ajándék annyira meglepte és meghatotta, hogy ismét szólarára emelkedett megköszönte azt és újra a legmelegebb hangon a város vendégszeretetéről beszélt a küldöttségnek.

Walker záróbeszéde után a zenekar a Star Spangled Banner-t játszotta amellyel azután véget is ért az ünnepélyes látogatás, amely az amerikai magyarság életének kétségkívül egyik legforróbb emlékü eseménye volt.

Tizezer oláh vonul Bukarest felé

LONDON, márc. 19.

TIZEZER ROMÁN PARASZT — NÉGYNAPOS ÉLELEMMELEL MEGRAKODVA — VONUL BUKAREST FELÉ, HOGY A KORMÁNYNAK „UTOLSÓ LOYALIS FIGYELMEZTETEST ADJON.”

A NAGYARÁNYU TUNTETÉS CÉLJA, HOGY BRATIANUT ES KORMÁNYAT HALADEKTALANUL LEMONDASSA ES HELYEBE MANIU GYULAT, A NEMZETI PARASZTPART VEZÉRET TEGYE MEG.

A „UNITED NEWS VIENNA” TÁVIRATA SZERINT A TUNTETŐK SZAMA MEGHALADJA A NYOLCVANEZRETET, A ROMÁN KORMÁNY HIVATALOS JELENTÉSE AZONBAN CSAK TIZEZER TUNTETŐT ISMER EL.

Százakat pusztított el az árvíz Kaliforniában

LOS ANGELES, március 17. — Délkaliforniában borzalmasan nagyarányú szerencsétlenség történt a héten. A St. Francis gát elszakadt és az őríasi víztömeg, amelyet a gát eddig visszatartott, a Santa Clara River hatalmas víztömege, korlátlanul zuhogott keresztül a nyíláson, lerohanva a tenger felé.

Házakat döntött le utáiban, fákat tépett ki, tönkretette a telefon és táviró összeköttetést és egyremásra küldte az előlé menekülni nem tudó embereket a halálba.

Kaliforniában ilyen hatalmas árvíz szerencsétlenség még nem történt, mint ez. Miután a víz annyira amennyire kitombolta magát, a Vörös Kereszt emberei azonnal hozzáálltak a segítséghez. Egyelőre azoknak a hulláját sikerült megtalálni, akik áldozatul estek a katasztrófának. Ezeknek a száma egyelőre készárra becsültek, de egyáltalán nem tartják lehetetlennek, hogy ez a szám még hatalmasan emelkedni fog.

Azon a területen, ahol a víztömeg elrohant, legalább harmincezer ember lakik. A hegyekben legutóbb őríasi esőzések voltak. Egész biztos, hogy ez a szám még hatalmasan emelkedni fog.

Los Angeles és a szerencsétlenség színtere között az összeköttetés teljesen megszakadt. Eleinte az a hír terjedt el, hogy Délkaliforniában földrengés volt, annak az eredménye lett a gátszakadás. Ezt a hírt azonban hamarosan megcáfolták.

JÖNNEK MÁR AZ UJ MAGYAROK

WINNIPEG HAVAS — CSATAKOS MÁRCIUSI UCCÁN UJRA A MEGSZOKOTT TAVASZELEJI KÉPET NYUJTJAK: A SARKOKON CSOPORTOKBA VERŐDVE OTT ALLANAK MÁR A KISKÖDMÖNS UJ EMBEREK ES A NAGYKENDŐS MENYECSKÉK. MELLETTUK A KOSAR, PODGYÁSZ, ESETLEG A KISGYEREK IS.

AZ IDÉNY MEGKEZDÖDÖTT ES BAR A VONATOK MEG BATORTALANUL ES SZÁLLINGÓZVA HOZZAK CSAK AZ EGYES CSOPORTOKAT, DE A BEVÁNDORLAS MÁR MEGINDULT. EGYELŐRE FŐLEG A MEGSZÁLLT TERÜLETRŐL, ELSŐSORBAN ERDELYBŐL JÖNNEK MAGYAROK ES NEMETEK VEGYESEN (A ROMANT MEGTARTJA MAGANAK ROMANIA) DE RÖVIDESEN ELŐRELATHATÓLAG A CSONKA HAZABÓL IS MEGINDUL A NÉPVÁNDORLAS.

A KANADAI MAGYARSÁGNAK AZ LESZ A KÖTELESSÉGE, — AMIT MÁR AZ EDDIGI ESZTENDOKBAN IS OLY SZÉPEN CSELEKEDT: SEGITENI, PARTOLNI HAZÁT VÉSZTETT ES UJ OTTHONT ÉPÍTŐ TESTVÉREIT A KEZDET NAGY NEHEZSÉGEIBEN.

SZIVUNK SZERETETÉVEL ÜDVÖZÖLJUK MINDAZOKAT A TESTVÉREKET, AKIK A RÉGI NAGYMAGYARORSZAG TERÜLETÉRŐL JO SZIVVEL ES JÓSZANDEKKAL JÖTTEK KÖZENK, LEGYENEK: BAR MAGYAROK, NEMETEK, SZLOVÁKOK VAGY MAS, BECSULETES NEMZÉTISEGHEZ TARTOZÓK.

Praszlicskai János nyerte meg a második hajójegyet

A Kanadai Magyar Ujság előfizetőgyűjtő versenyének sorsolását március tizenötödikén, a magyar szabadság évfordulóján tartottuk meg a Kanadai Magyar Ujság szerkesztőségében.

A sorsoláson, melynek időpontját délután 5 órára tűztük ki, megjelent W. C. Casey, a C.P.R. Hajózárság winnipeg-i igazgatója, Báro Liphay Béla, a Pannonja Western Canada Colonization Society igazgatója, Hordósy Iván, lapunk szerkesztője és Mihályfi István, a Kanadai Magyar Ujság kiadóhivatalának vezetője. A sorsoló kosárban a következő öt név került: Praszlicskai János, Handsworth, Sask. (14 előfizető), Jakab János Fort Frances, Ont. (13 előfizető), Fodor Gyula Waldheim, Sask. (13 előfizető) Hoó Bernát Bannock, Sask. (12 előfizető) és Kovács Károly Marcellin, Sask. (12 előfizető)

A versenyből az utolsó napon, március 15-én esett ki Konyha Mihály, Calgary, Alta., aki 10 előfizetőt gyűjtött, miután Fodor Gyula az utolsó nap délelőttjén 13 új előfizetőt küldött be.

A szabályok szerint a hajójegyet az öt legtöbb előfizetőt gyűjtő versenyző között sorsoltuk ki, és az öt név közül W. C. Casey, a C. P. R. igazgatója húzta ki Praszlicskai Jánosét, a cédulát pedig báró Liphay Béla bontotta fel.

Az eredményről táviratilag és levélben is üdvözöltük a nyertest — felkérve, hogy közölje velünk, milyen célra óhajta felhasználni értékes nyereményét.

A többi versenyző értékes munkájának jutalmazására címükre szép ajándékkönyveket küldöttünk ki.

HOLD UP PRINCE ALBERTEN

Prince Albert, Sask. márc. 19.

A BANK OF MONTREAL ITTENI INTÉZETÉREVOLVERES BANDITÁK KIRABOLTÁK. A „HOLD UPOLOK” EZERHATSZAZ DOLLART VITTEK EL A PENZARBOL.

A RENDŐRSÉG AZ EGÉSZ VÁROST ATKUTATTA, DE EDDIG MEG NEM AKADT A TETTESEK NYOMARA.

Ujabb áldozata van az európai amerikai repülésnek

Hinchliffe angol repülő — mint ismeretes, — egy utassal elindult Angliából az Egyesült Államok felé. Mígta azonban utoljára látták Irország legészakibb fokán, nem érkezett sem hírléle híradás.

Léghajózási körökben már feladták minden reményt arra, hogy Hinchliffe és utasa, Elsie Mackay megérkez

A TAVASZ

Hivatalosan március 20-án este 9 óra és 42 perckor köszöntött be. Hogy nem hivatalosan mikor lesz vége a fagyoknak és mikor rugyoznak majd a fák — azt nem tudja biztosan sem a meteorológia, sem az asztronómia, sem pedig a javasasszonyok. Pedig mininkább elhiszük a dalos madárnak a tavasz érkezését, mint a kalendáriumsínálóg öreg bölcsneknek.

ELŐFIZETŐINKET KERJÜK, HOGY MINDENMÉNY CIMVÁLTOZÁSNAI ELŐZŐ CI-MÜKET IS TUDATNI SZIVESKEDJENEK.

Alakítsunk Rothermere bizottságokat!